

Nie zapomnieć mowy ojców

Familija – cieszyńskiego rodu

Witóm piyknie!

Niedowno mieli my styczniń, marzec, moj i już pół roku za nami, a kaj sie stracił kwiyficiń, czerwiec, nie wiym. Tak gibko gnajóm tydzie, miesiõnce, łodchodzóm roki. A jeszcze jak przidzie na człowieka jakosi staroś, a jedna to je mało, bo nieszczyńscia chodzóm w porach, to już czasu sie nie rachuje, jyno sie dziwo, kie zaś zaświyci słońce, a żywot stanie sie lepszy. Jo też naszeł zech sie w takij chwili i w tym czasie na mojim chodniczku stanyła zocno paniczka. Wysoce wysztudyrowano, ło gymbulce, kiero prómiyniowała dobrocióm i miłościóm ku drugim. Po jeji godce wyczuł zech akcynt cieszyński. Dyć to musi być paniczka stela - pomysłotech. Łuradowoł zech sie łogrómnie, musimy nawiónzac kontakt, musimy sie cosi wiyncyj ło ni dowiedzieć. Nie czakoł zech dłogo, hnet zech już wiedzioł, że mieszko niedaleko mie w drugij dziedzinie, a dzieli nas jyny miedza. Je łogrómnóm miłośniczkóm wszystkiego, co cieszyński, rada też mo tóm staróm mowe, swoich prałojców. Prawiła mi, że podobajóm sie ji ty stare pieśniczki, kiere dowajóm moc radości, a w dóma piylyngnuje downe zwyczaje, zaś pamióntki rodzinne w jeji familiji majóm hónorowe miejsce i szacunek. Nie wiym, jak to sie stało, ale z wielkóm radościóm i hónorym przyjótech zaproszyni do jeji małej rodzinnej łojczyzny. Na progu dómu przywitała mie cało rodzina, siedli my se w altanie, dziyń zapowiało sie słoneczny, a dobry syrniki i kawa, kierymi mie pogościli, sprzyjały naszym rozmowóm. Piyrsze zech zwrócił łuwage na tyn wyjóntkowy łogród, kaj nie było widać żodnych nowoczesnych krzewów i kwiotków, jyny nasze rodzime, cieszyński, kiere kiesi łozdobiały nasze chałpy. Dołtech też pozór na zogróde, kaj były równiutko i kształtnie przyciynte strómy - jabłõnki, gruszki, śliwki i stary łorzech przypómniały mi zogróde mojih starzyków. Zaś na samym kóńcu tego niepowtarzalnego łogrodu dało sie widzieć małóm pasieke. Moji gazdowie tej wypielynnowanej posiadłõci powiedzieli mi, że pszczoły przy tej chałpie były zawsze. Gospodyni zaczyła łopowiadać ło pamióntkach rodzinnych, a jo czuł zech sie tak, jakbych sie przeniós do inszego świata, znanego mi z mojih dzieciyncych roków. Jeszcze roz podzi-

woł zech sie na tóm małóm cieszyńskóm jeji łojczyznie i chcioł zech sie spytać, skónd majóm tela sił, że przy łodpowiedzialnej pracy zawodowej majóm jeszcze czas, coby z miłościóm i szacunkym pielyngnować łogród, dóm i historie swoji rodziny. Ale w tym mómyncie łoczy moji skierowały sie ku łulóm i dostołtech zaroz łodpowiydź, dyć łorganizacji, pracowitości, nie narzykano i dzielynio sie z drugimi nałuczyl sie łod pszczoł, kiere, jak zech już spómniół, były dycki przy tej chałpie. Podczas rozmowy wyczuł zech w głosie łojców jakby nutke żalu, że młode pokolyni ni ma już tak zainteresowane pamióntkami i historióm rodziny. Podziwołtech sie na tych młodych ludzi i z łoczy ich wyczytołtech ganc co inszego. Dzisiaj radzi by wylecieć spod rodzinnej strzechy w daleki świat, ale to ziarno miłości i przywiózniano, kiere zostało zasiate w ich sercach zacnie kiełkować i rozrośnie się w wielkóm tynsknote za rodzinnóm łojcow-skóm strzechóm. Wrócóm tu, jak ty ptoki na wiosne, a może już nie sami, ale ze swojimi dzieckami. Siednóm se tu w tej altanie, jak i my dzisiaj, i zacnóm im łopowiadać ło tych drogocynnych pamióntkach rodzinnych. Ło sukni cieszyńskij bogato zdobionej, kiero wisi na szranku jako symbol cieszyńskości, ło tej trówle piyknie malowanej, w kierej stareczka jak się wydowała wyprawie z rodzinnej chałpy przywiózła. Spómnom też ło starym zygorze, co wisi na ścianie i telki roki łodmiyzo czas, ło kołowrotku, na kierym to zryczne ryncce przyndły wełne na cwetry, fusekle, szale, coby rodzina w zimie nie zmarzła. Łopowiedzóm ło tych pszczołach, kiere łuczylły rodzine pracowitości i nie narzykano przy robocie. Połogłõndajóm stare fotografie, przypómnom se członków rodziny, kierych już miyndzy nimi ni ma, kierysi zaś z nich stanie i pogłosko staróm fisharmonie i wydobydzie z ni najpiykniejsze dźwiynki naszej Cieszyńskij Ziymi - „Łojcowski dom to istny raj”. Je zech strasznie rod, ale czas sie żegnać, zawiyróm za sobóm furtke, po dródze zaś rozmyślóm, czy takich familiji cieszyńskiego rodu, kiere nie deptajóm przeszłõci łołtorzy, jeszcze idzie spotkać. Po chwili słyszam jak strómy zaczyły szumieć : sóm, sóm taki rodziny. Dziynki Bogu.

Jan Niesyt
Josyniczani